

Terje Bjørge
Hesjakollen 40
5142 FYLLINGSDALEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ida Loftesnes Kvåle, 5764 3155

Vedtak i byggesak - Alver kommune - gbnr. 102/47 Vabø - tilbygg uthus og fritidsbustad - klage på ilagt gebyr

Vi viser til oversending av klagesak fra Alver kommune den 18.05.2023, og klage datert 08.06.2022.

Vedtak

Statsforvalteren i Vestland stadfester Alver kommunes ilegging av gebyr på kr. 26 138,-, datert 01.06.2022, jf. vedtak datert 30.05.2022, sak 078/22.

Sakens bakgrunn

Det er søkt om og gitt tillatelse til tilbygg til fritidsbolig og uthus på eiendommen gbnr. 102/47, jf. vedtak datert 30.05.2022, sak 078/22. Det er den 01.06.2022 fakturert gebyr på kr. 26 138,-.

Søknadspålitige tiltak		Gebyr		
Kode	Skildring	Tal	Sats	Sum
2.1.1	Basisgebyr for fritidsbustad	1	18.348	18.348
2.11.1	Frittliggjande uthus <70m ²	1	7.790	7.790

Den 08.06.2022 er det klaget på ilagt gebyr på grunn av at saksbehandlingstiden er oversittet, og at gebyret derfor skulle vært redusert. Klagen er sendt inn av ansvarlig søker Utmark Arkitektur AS, på vegner av deg.

Det er i klagen anført at det tok altfor lang tid før det ble varslet om at søknaden var mangelfull, og at saksbehandlingstiden ellers også tok svært lang tid. Det er vist til at det tok 15,9 uker (111 dager) fra søknaden ble sendt inn til det ble meldt ifra om at søknaden var mangelfull, og at det deretter tok ytterligere 11,1 uker fra søknaden ble supplert til den ble behandlet. Samlet utgjør dette 27 uker (189 dager) saksbehandlingstid, som klart overskrider lovpålagt saksbehandlingstid i plan- og bygningsloven § 21-7, jf. SAK10 Kap. 7.

Innsendt søknad	14.10.2021	Tid behandling av søknad etter innsendelse:	
Behov for tileggsopplysninger	01.02.2022	111 dager	15.9 uker
Innsendt tileggsopplysninger	14.03.2022	Tid behandling av søknad etter innsendelse tilleggsopplysninger:	
Rammeløyve	31.05.2022	78 dager	11.1 uker
		Total behandlingstid:	
		189 dager	27 uker

Det er også klaget på mangelfull veiledning i forhåndskonferansen om hva det måtte søkes om for at søknaden skulle være fullstendig.

Alver kommune har behandlet klagen i oversendingen, datert 18.05.2023. sak 21/8824 – 23/38427. Klagen er ikke tatt til følge og saken er sendt til Statsforvalteren i Vestland for endelig avgjørelse.

Regelverk

Statsforvalteren er delegert myndighet til å avgjøre klager som gjelder enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven, se plan- og bygningsloven § 1-9 femte ledd og rundskriv T-2/09 fra Kommunal- og distriktsdepartementet.

Statsforvalteren kan prøve alle sider ved vedtaket, også de skjønsmessige vurderingene som kommunen har gjort, jf. forvaltningsloven § 34. Ved prøving av det kommunale skjønnet skal Statsforvalteren legge stor vekt på hensynet til det lokale selvstyret.

Plan- og bygningsloven § 33-1 gir kommunen hjemmel til å fastsette gebyrregulativ til dekning av utgifter for behandling av «søknad om tillatelse, utferdigelse av kart og attester og for andre arbeid som det etter denne lov eller forskrift påhviler kommunen å utføre, herunder behandling av private planforslag». Gebyret skal ikke overstige kommunens nødvendige kostnader på sektoren. Alver kommune har fastsatt dette i Gebyr og betalingssatser 2022.¹

Selve gebyrets størrelse og ileggelsen av gebyret er vedtatt i forskrift, og kan derfor ikke påklages som et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 28 første ledd, jf. § 2. Kommunen kan derfor avvise klager på ilegging av gebyrene. Bruken av gebyrregulativet kan likevel påklages til Statsforvalteren. Det samme gjelder vurderingen av eventuell nedsettelse.

Forarbeidene til plan- og bygningsloven forutsetter at kommunene skal ha gebyrregulativer som åpner for å sette ned urimelige gebyr som er ilagt. Dette kan mellom annet gjøres via søknad om dispensasjon fra regulativet. At kommunen har unnlatt å bruke muligheten til å sette ned gebyr kan påklages.²

Det følger av SAK10 § 7-6 at det skal medregnes et gebyrbortfall ved kommunens fristoversitting «Ved fristoverskridelse av tidsfristene i § 7-4 bokstav a og plan- og bygningsloven § 21-7 første og fjerde ledd skal kommunen tilbakebetale tiltakshaver 25% av det totale gebyret for hver påbegynt uke tidsfristen overskrides.»

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren finner at saken er tilstrekkelig opplyst til å gjøre vedtak, jf. forvaltningsloven § 33. Videre har tiltakshaver klagerett og det er klaget til rett tid, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. I denne saken er det klaget på ileggingen av gebyret, fordi kommunen ikke har redusert gebyret på grunn av deres anførsler om at saksbehandlingsfristene til kommunen er oversittet.

¹ Gebyr og betalingssatser Alver kommune, vedtatt i kommunestyret den 16.12.2021, endra i KO 24.02.2022.

² Se Ot.prp.nr. 45 (2007-2008) s. 281, 282, 283 og 284.

Det følger av gjeldende gebyrregulativ pkt. 4 at «Der kommunen ikkje heldt dei lovpålagte tidsfristane for handsaming av byggesaker ..., vil gebyret blir redusert etter reglane i byggesaksforskrifta § 7-6 ...» Denne bestemmelsen er i tråd med plan- og bygningslovens § 21-7 første ledd, siste setning, jf. § 21-8. Det går frem av plan- og bygningsloven § 21-1 første og fjerde ledd at saksbehandlingsfristen i denne saken er 12 uker. Dette er i utgangspunktet ikke omdiskutert mellom partene i saken.

I klagen er det anført at Alver kommune har oversittet sin saksbehandlingsfrist på 12 uker, og at dette betyr at kommunen derfor skulle avkortet/reduisert gebyret i tråd med gjeldende gebyrregulativ. Kommunen mener de ikke har oversittet lovpålagt saksbehandlingstid.

Saksbehandlingsfristene til kommunen går frem av plan- og bygningsloven § 21-7, jf. SAK10 § 7-6. Det følger av plan- og bygningsloven § 21-7 at kommunen skal avgjøre søknaden innen 12 uker «etter at fullstendig søknad foreligger». Det samme gjelder for søknader som krever dispensasjon, der gjelder det i tillegg at fristen løper imidlertid «ikke i den tiden søknaden ligger til uttalelse hos regionale og statlige myndigheter», jf. plan- og bygningsloven § 21-7 fjerde ledd.

Dersom saksbehandlingsfristen i kommunen ikke er overholdt, kan dette medføre reduksjon i gebyret, jf. plan- og bygningsloven § 21-7 første ledd siste setning, jf. § 21-8, jf. SAK10 § 7-6, jf. gjeldende gebyrregulativ pkt. 4.

Tanken bak ilegging av byggesaksgebyr er at det skal dekke det arbeidet kommunen etter loven er pålagt å utføre, og som samtidig blir oppfattet som en tjenesteyting for parten.³

Spørsmålet i denne saken er derfor når søknaden var fullstendig og saksbehandlingsfristen på 12 uker startet, jf. plan- og bygningsloven § 21-2, jf. § 21-4, jf. § 21-7. Videre er spørsmålet om fristen er oversittet og om det derfor er grunnlag for å gi reduksjon eller frafalle ilagt gebyr, jf. gebyrregulativet pkt. 4.

Vi viser til Alver kommune sin vurdering av klagen og en eventuell nedsetting av gebyret som følger av mulig fristoversitting:

«Er det ikkje sendt inn opplysningar som vurderast som naudsynte og relevante for kommunens handsaming, vil fristen ikkje ha begynt å løype. I følge SAK10 § 5-4(3) bokstav k er «behov og grunnlag for dispensasjon» ein slik opplysning. Det er rett at mangelbrev ble sendt ut etter 109 dagar, noko som utgjør ca. 15,6 veke. I denne tida ligg derimot søknaden 4 veke på høyring hos offentleg mynde. Sakshandsamingstida er derfor 12+4 veke. Mangelbrev er derfor sendt ut innan handsamingsfristen. Mangelen i saka var at det mangla dispensasjon i saka. Ein slik mangel er vesentleg, og tida har formelt aldri starta ettersom saka ikkje var komplett. Søknaden vert handsama innan 12 veke etter at søknaden blei supplert og vurdert som «fullstendig», og fører difor etter kommunens vurdering ikkje til gebyrtap.»

Alver kommune går langt i å beklage at manglene ikke er fanget opp tidligere, også allerede i forhåndskonferanse.⁴ De viser til at dette likevel ikke gir grunnlag for reduksjon av gebyret.

Statsforvalteren følger Alver kommunes vurdering, og har kommet til samme konklusjon. Alver kommune har etter en naturlig forståelse av ordlyden i plan- og bygningsloven § 21-7 første ledd lagt til grunn at saksbehandlingsfristen på 12 uker starter å løpe når kommunen har mottatt en fullstendig søknad. Statsforvalteren er enig i denne vurderingen. Vi viser til at det også følger av plan- og bygningsloven § 21-4 første ledd at søknadsfristen begynner å løpe når søknaden er fullstendig.

³ Ot.prp.nr. 45 (2007-2008) s. 283.

⁴ I forbindelse med saken er det gjennomført forhåndskonferanse den 27.08.2020, jf. referat datert 28.08.2020.

En søknad er fullstendig når det foreligger tilstrekkelig med dokumentasjon til at bygningsmyndigheten kan realitetsbehandle søknaden, jf. plan- og bygningsloven § 21-2, jf. SAK10 § 5-4. Kommunal- og distriktsdepartementet har lagt til grunn at søknaden ikke er fullstendig når den har store feil og mangler.⁵ Da starter ikke fristen på tolv uker å løpe. Derimot vil fristen løpe fra mottak av søknaden dersom søknaden kun inneholder mindre feil og mangler som ikke er til hinder for at kommunen skal kunne gi tillatelse til tiltaket. I slike tilfeller forlenges fristen med den tiden søker bruker til å komplettere søknaden. Det er søker som har risikoen for at søknaden er fullstendig.

Det er den 31.01.2022 sendt ut brev om at Alver kommune trenger flere opplysninger før de kan behandle søknaden, mottatt 18.10.2022.⁶ Søknaden er vurdert å ikke være fullstendig, da den mangler søknad om dispensasjon fra *Kommuneplan for Lindås pkt. 3.1.2* som bestemmer at det ikke kan førest opp annekst på fritidseiendom. Frist for innsending er satt til 28.03.2022, og det er opplyst om at det ikke er gjort en fullstendig gjennomgang av søknaden, og at det derfor kan bli oppdaget flere mangler. Vi vurderer det slik at den manglende søknad om dispensasjon og endringer som er gjort i ettertid, tilsa at søknaden hadde vesentlige mangler da den ble mottatt av kommunen.

Det går frem av klagen at «*Vurderingen etter samtale med saksbehandler var å endre bruken av annekset med soveplasser til kun å være et uthus med verksted. Endringene ble sendt inn 14.03.2022.*»

Søknaden var derfor først fullstendig den 14.03.2022. Vedtaket er gjort den 30.05.2022, dvs. at saken er behandlet innen 11 uker. Vi har på bakgrunn av vurderingene over kommet til at saksbehandlingsfristen på 12 uker ikke er oversittet. Det er derfor ikke grunnlag for å redusere gebyret på grunn av oversittelse av lovpålagte frister, jf. gebyrregulativet pkt. 4.

Oppsummering

Ut fra vurderingene over har Statsforvalteren kommet til at det ikke er grunn til å sette til side Alver kommunes vedtak om å ikke gi reduksjon eller frafalle ilagt gebyr. Kommunens vedtak om å ikke ta klagen til følge, og ikke ettergi gebyret blir derfor stadfestet.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Med hilsen

Karen Elin Bakke
seniorrådgiver

Ida Loftesnes Kvåle
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Alver kommune
UTMARK ARKITEKTUR AS

Postboks 4
Bellgården 1

5906
5003

FREKHAUG
BERGEN

⁵ Tolkningsuttalelse 10.03.2022 «§ 21-7 og SAK10 §§ 7-1 og 7-2- Departementet svarer på spørsmål om beregning av saksbehandlingstid»

⁶ Datert 13.10.2022 og 14.10.2022.